

TOVERITAR

Amerikan suomalaisten työläisnaisten äänenkannattaja ilmestyy Astoriassa, Ore., joka tiistai The Western Workmen's Pub. Society'n kustantamana.

Tilauhinnot Yhdysvaltoihin:
1 vuosikerta \$1.75. Puoli vuotta \$1.00

Canadaan ja Suomeen:
1 vuosikerta \$2.00. Puoli vuotta \$1.15

TOVERITAR,

Box 99, Astoria, Oregon.

Entered as second-class matter July 18, 1911, at the Postoffice at Astoria, Ore., under the Act of March 3, 1879.

TOVERITAR

(THE WOMAN COMRADE)

Subscription rates in the United States
One year \$1.75 Six months \$1.00

In Canada
One year \$2.00 Six months \$1.15

Toimitus:

HELMI MATTSON,
Box 99, Astoria, Oregon.

Amerikan Työväenpuolue

Aikaansa seuranneet naiset ovat nähneet päivälehdistämme, mitä erittäin merkittävää ja tärkeää on tapahtunut tämän maan vallankumouksellisessa työväenliikkeessä. Joulukuussa nimittäin perustettiin New Yorkissa uusi vallankumouksellinen työläisten yhtymä — Amerikan Työväen Puolue. Tämä sanotti puolue on kokoomus niistä vallankumouksellisista työläisjoukoista, jotka ovat eronneet sosiaalipuolueesta, joutokassa ollen myös muutamia radikaalisia työläisryhmiä. On jo kovin kalvattu tällaista yhteistä valtiollista liikettä taistelussa kapitalistien voimakasta kiristystä vastaan, mutta nyt vasta on vallankumoukselliset joukot voitu koota yhteen — ja siitä tulokseksi on Amerikan Työväen Puolue. Suomalainenkin Järjestö on ollut edustettuna uuden puolueen perustamiskonventionissa. Pian pidettävässä S. S. Järjestön edustajakokouksessa tietenkin päätetään liittymisestä uuteen puolueeseen. Jotta jokainen Toverittaren lukija pääsisi selvälle minkälaisella pohjalla Amerikan Työväen Puolue tulee toimimaan, niin julastaan sinä tarkoituksessa tässäkin lehdessä puolueen perussäännöt.

Naisille on tärkeää puolue-elämän tunteminen, aika vaatii sen, joten jokainen itsekohtaisesti ottakoon selvää myöskin näistä Amerikan Työväen Puolueen perussäännöistä. — Tervehtikäämme ilolla tätä vallankumouksellista valtiollista työväenliikettä ja toivokaamme siitä kaikkea hyvää. Mutta ennen kaikkea jokainen kohdaltamme työllä ja toiminnalla auttakaamme sen kehitystä. Vain toiminnasta riippuu tämänkin puolueen tulevaisuus!

Runsaasti työttömiä

Työttömyyden palkko hiiviskelee yhä työläisten ympärillä. Ei se vain karkoitu kauemmaksi, vaikka herrat työnantajat niin vähän välillä vakuuttavat. Työttömyyden vähentämiseksi huomataan keinoja jos minkälaisia, mutta ei näitä haluta asettaa käytäntöön, kun ne eivät ole ristiäjen eduksi. Niinpä nyt työsihteeri Davis huomauttaa, että sopisi jo vihdoin lopettaa kokonaan lapsityö — joka tuottaa niin ääretöntä turmiota — ja antaa ne työpaikat aikuisille työläisille, niin silläkin tavalla voitaisi vähentää laajalle levinnyttä työttömyyttä. Mutta tämänlaatuista neuvot eivät työnantajat mielellään edes kuuntele. Lasten työstä he voivat kiskoa runsaammin liikevoittoa, sillä tuskin niin alas sentään pystytään palkkoja laskemaan millään työllä, että se vastaisi lapsityöläisten palkkatasoa. Mitä kapitalistit välittävät köyhien kärsimyksiä ja näkiintymisestä, tai lapsityön turmiollisuudesta, kunhan he vain voivat kilpailla kaupparakkinoilla ja saavuttaa mahdollisimman paljon voittoa. Voiton kahvimäinen heillä on pääasia eikä mikään muu tule kyymykseenkään.

Työttömyys ei kiusaa yksinomaan tämän maan työläisiä, vaan kaikkialla kapitalistisessa maailmassa on sama tilanne. Kuulkaamme seuraavasta mitä valkoisesta Suomesta kirjoitetaan:

”Suomessa vallitsee nykyään pelottavan laaja työttömyys. Sosiaalishallituksen keräämä tilasto tosin osoittaa, ettei työttömiä olisi tällä hetkellä koko maassa muuta kuin noin 2,500, mutta tuolle tilastolle ei voida

antaa juuri minkälaista arvoa. Pie-ninkin sosialistihallituksen esittämien numeron tarkistelu osoittaa väitteemme palkkansapitäväsyyden.

Mainitun tilaston mukaan ei esim. Helsingissä olisi ollut työttömiä naisia enempää kuin 363. Tuo luku osoittaa kuitenkin vain mitätöntä murto-osaa todellisesta määrästä. Joka-päiväiset ilmiöt tukevat tätä oletusta. Kun esim. erääseen suurehkoon kahvilaan tässä hiljattain ilmoitettiin tarvittavan palvelusväkeä, niin tulvehti ilmoittautumispäivänä suuret naislaumat kahvilan porraskäytävissä ja edustalla. Heidän vaatimuksensa eivät olleet suuret. Useat tarjoutuivat työskentelemään 100 markan kuukausipalkalla, muutamat pienemmälläkin. Ja kun he myöhemmin saivat kuulla, että kahvilan puolesta tullaan antamaan ruoka ilmaiseksi, niin lupautuivat useat palvelemaan ilman mitään lisäkorvausta. Tarjoilijoihin nähden, joilla on edes juomarahojen toivo, tämän vielä jotenkuten ymmärtäisi, mutta kun muutkin kahvilapalvelijat lupautuivat palvelemaan pelkällä ”vatsapalkalla”, niin tyhimmänkin pitäisi ymmärtää kuinka kurjassa asemassa naiset joutuvat maan pääkaupungissa elämään. — Yksin mainittuun kahvilaan pyrkijöitä oli vähintään saman verran, kun sosialistihallituksen tilasto osoittaa Helsingin työttöminä olevien naisten kokonaismäärän olevan.

Sanomattakin on selvää, etteivät kaikki Helsingin työttömät naiset pyrkineet tuon kahvilan palvelukseen. He eivät pyrkineet sinne työnsäädön takia ja erinäisistä muista syistä. Lisäksi on Helsingissä tuhansia (poliisin kirjojen mukaan) sellaisia työttömiä naisia, jotka porvarillinen yhteiskunta on leimannut prostituution leimalla. Näistä naisraukoista on suuri osa jo siinä määrin rappeutunut etteivät enää haluaakaan työtä etsiä. Heidän hartioitaan painaa kapitalistisen yhteiskunnan työttömyyskirous ehkä kaikkein raskaimmin.

Todellisuudessa kärsii siis Helsingissä monet tuhannet naiset. Samoin on asianlaita koko maassa. — Miehiin nähden on työttömyyden laajuus yhtä pöyristyttävä.”

Naisen asema

Voit olla, että aiheeni on monen mielestä arkaluontoinen, ehkä tulen usean mielestä käyttäm. raikeää sanontaakin. Mutta siirtäkäämme hetkeksi syrjään tyhmyyden verho — hienotuntisuus, ja katselkaamme asioita todellisessa elämässä kuvastimessa sellaisina kun vuodesta toiseen ympärillämme näemme asioiden toistuvan. Uhratkaamme hetkinen itse-ritiikille. Olkaamme rebelliset siinä.

— Millainen on nainen? Sallikaa minun ensiksi merkitä muistiini mitä ylipäänsä naisten taholta naisesta ajatellaan. Olen ottanut vaivakseni sanotusta asiasta tunnustella maaperää siltä taholta. Ja kylä täytyy katkerin mielin avoimesti tunnustaa, että kanssani sitä on jututulle tullut, asiassa arvostelun ankaran on antanut.

Kas näin: ”Miehen saamiseksi neito turulla rimsuin ja hetelein klemalle. Nauraa kikkattaa koko ontton sisuksensa alastoman tyhjyyden kalkkien nähtävälle. Miehen mielistely mielessä kaiken luontoisuuden itsensä kuolettaa. Tiedoton, tahdoton, miltei idioottimaisen ymmärtämätön on nainen kaikessa, mikä tapahtuu kuhertelun ja naimiskauppojen ulkopuolella. Kukaan kekseliäisyytensä, kykyensä, naisellisen sulonsa hän uhraa, tullaan myydyksi mahdollisen korkeaan hintaan avioliittomarkkinoilla! Ken silloin epäonnistuu, kella ei ole suurta sukuuojelusta, taoudellista turvaa, mitä silloin seura?

Nuoret neitokset. Arvostelunko armoittomuuden takia hapanta naamaa osoittatte: kasvojenne nyripstynyt ilme sen todistaa. Mutta sallikaa minun sanoa, oman tuomion tässä julki laun. Jos te, jos teistä monet ovat samaan syyhy viikopäät, ottakaa se vastaan — ja tehkää parannus. Ja sitten on lohdullista saada tietää, että me naiset emme yksin ole viikopäät kurjuuteemme. Olsin tosin valmis kerallanne nostattamaan vihan ryöpyn, katkeran, sydämeistä lähteneen yleensä miehien, noita kulttuurin kukkasia tiedon, sivistyksen etuvarjoita, elämän yksinoikeutettuja omistajia vastaan, jollen historiallisin tosiasiain nojautuen tietäisi perussä-

AM. TYÖVÄENPUOL. PERUSSÄÄNNÖT

Hyväksytty Amerikan Työväenpuolueen konventionissa, joulukuun 24—26 p., 1921

LUKU I.**Nimi ja tarkoitus.**

Pykälä 1. — Tämän järjestön nimi on oleva Amerikan Työväenpuolue (Workers Party of America). Sen tarkoitus on kasvattaa ja järjestää työväenluokkaa kapitalistien poistamisen Työläisten Tasavallan perustamisen kautta.

LUKU II.**Puolueemerkki.**

Pykälä 1. — Puolueen merkkinä on oleva vasara ja sippi ristiin asetettuna, joita yläpuolella ympäröi kirjoitus ”Workers Party of America” ja alapuolella ”Workers of the World Unite” (maailman työläiset liittykää).

LUKU III.**Jäsenyys.**

Pykälä 1. — Jokainen täysi-ikäinen henkilö, joka hyväksyy Amerikan Työväenpuolueen periaatteet ja menettelytavat ja lupautuu noudatta maan kuria, sekä aktiivisesti otamaan osaa sen työhön, on kelpoinen jäseneksi.

Pykälä 2. — Jäseneksi pyrkijän on allekirjoitettava seuraavasisältöinen jäsenhakemuskortti:

”Allekirjoittanut kannattaa Amerikan Työväenpuolueen periaatteita ja menettelytapoja sellaisina kuin ne on ilmaissut sen ohjelmassa ja perussäännöissä ja alistuu noudattamaan puoluekuria, sekä aktiivisesti ryhtymään sen työhön.”

Pykälä 3. — Jokainen jäsen liittyy puolueen asianomaiseen osastoon, jos sellainen on olemassa sillä alueella, missä hän asuu. Sellaisilla alueilla asuvat jäseneksi pyrkijät, missä ei ole olemassa puolueen osastoa, voivat liittyä puolueeseen yleisjäseninä.

Pykälä 4. — Kaikilla jäsenhakemuksilla täytyy olla kahden sellaisen henkilön suositus ja kannatus, jotka ovat olleet jäseninä vähintään kolme kuukautta. Jäseneksi pyrkijän täytyy olla saapuvilla henkilöinä henkilöinä vähintään kolme kuukautta. Jäseneksi pyrkijän täytyy olla saapuvilla henkilöinä vähintään kolme kuukautta. Jäseneksi pyrkijän täytyy olla saapuvilla henkilöinä vähintään kolme kuukautta.

Pykälä 5. — Jäsenhakemuksia ei hyväksytä lopullisesti ennenkuin kuukauden kuluttua sen jälkeen, jolloin hakemus esitettiin. Jäseneksi pyrkijän on kuitenkin siihen mennessä maksettava sisäänkirjoitus- ja kuukausimaksunsa ja oltava kaikissa kokouksissa saapuvilla. Tämä sääntö ei kuitenkaan koske uuden osaston perustavia jäseniä, eikä niitä, jotka jättävät jäsenhakemuksensa uuteen osastoon ensimmäisen kuukauden kuluessa.

LUKU IV.**Järjestöyksiköt.**

Pykälä 1. — Amerikan Työväenpuolueen perusyksiköt ovat:
a) Osasto, missä on vähintään viisi jäsentä.
b) Yleisjäsenet, joitten on kuuluttava lähimpään piirijärjestöön.

c) Sellaiset paikallisen järjestön erikoismuodot, mitkä keskustoimeenpaneva komitea saattaa valtuuttaa.
Pykälä 2. — Kaksi tai useampia osastoja samassa kaupungissa muodostavat kaupungin keskuskomitean. Kaupungin keskuskomitean saattaa kuulua sen läheisten alueitten osastoja.

Pykälä 3. — Keskustoimeenpaneva komitea on oikeutettu määrittämään piirijärjestön rajat, mihin saattaa kuulua enemmän kuin yksi valtio tai valtioitten osia. Sellaiset rajat määritellään paremmin taloudellisten selkkojen kuin valtioitten rajojen mukaan. Parlamentaarisen toiminnan harjoittamista varten muodostavat kaupungin keskuskomiteat ja osastot missä valtiossa tahansa valtiojärjestön. Koko tämän toiminnan valvonnan antaa keskustoimeenpaneva komitea piirijärjestölle, mikä on tähän tarkoitukseen sopivin.

LUKU V.**Hallinto.**

Pykälä 1. — Amerikan Työväenpuolueen korkein elin on puolueen konventsioloni.

Pykälä 2. — Konventsiolien välillä on konventsioloni valitsema keskustoimeenpaneva komitea puolueen ylin elin ja johtaa kaikkia puolueen toimintoja.

Pykälä 3. — Piirin hallintovalta on piirikonventsiolilla.

Pykälä 4. — Piirikonventsioloni välillä on piirin hallintovalta piirikonventsioloni valitsemalla piirikomitealla. Keskustoimeenpanevan komitean nimittämät piirin järjestäjät ovat piirikomitean jäseniä ja toimivat sen valvonnan alaisena.

Pykälä 5. — Kaupungin keskuskomitea muodostuu osastojen valitsemista edustajista. Jokaisella osastolla on oleva vähintään yksi edustaja. Kaupungin keskuskomitea kokoontuu vähintään kaksi kertaa kuussa. Kaupungin keskuskomitea valitsee virkailijansa, sihteerin, toimeenpanevan komitean ja muita sellaisia virkailijoita kuin näkevät tarpeelliseksi. Piirin toimeenpaneva komitea pidättää oikeuden sihteerin hyväksymiseen.

Pykälä 6. — Kaikkien vieraskielisten osastojen on liityttävä kielijärjestönsä. Jokaisella kielellä on oleva ainoastaan yksi järjestö.

LUKU VI.**Konventsioloni.**

Pykälä 1. — Puolueen ylin elin on konventsioloni ja sen kutsuu koolle keskustoimeenpaneva komitea vähintään kerran vuodessa.

Pykälä 2. — Ylimääräisiä konventsioloneja kaikilla varsinaisten konventsiolien valtuuksilla saattaa keskustoimeenpaneva komitea kutsua koolle, tai jos piirijärjestö edustaa vähintään neljäkymmentä prosenttia jäsenistöstä sitä vaatii.

Pykälä 3. — Edustajien lukumäärän kansalliseen konventsioloni määrää keskustoimeenpaneva komitea. Edustajat piirien kesken jaetaan jäsenistön mukaan perustuen tämä keskimääräisiin jäsenmaksuihin neljä kuukautta ennen konventsioloni koolle kutsuamista. Samalla perusteella määräävät piirit kaupunkikonventsioloni edustajat.

Pykälä 4. — Edustajat kansalliseen konventsioloni valitsevat piirikonventsioloni. Osastot valitsevat viisi edustajaa kaupunkikonventsioloni.